

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาตามหลัก
ธรรมาภิบาล

ผู้วิจัย : พระพิศาลศึกษากร (สุดใจ ยโสธโร)

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระระพิน พุทธิสารโ, พธ.บ., ศศ.ม., พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

: ผศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด (๒) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี และหลักธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด (๓) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาตามหลักธรรมาภิบาล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๘ รูป/คน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๙ รูป/คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายอธิบายและพรรณนาความ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๔๒ ชุด โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมประยุกต์เพื่อการวิจัย โดยใช้สถิติพรรณนา กล่าวคือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด ได้แก่ **ด้านบุคลากร** ผู้บริหารและครูขาดวิสัยทัศน์ในการเรียนการสอน ครูผู้สอนไม่มีความชำนาญ ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ขาดความชำนาญเฉพาะด้าน **ด้านงบประมาณ** โรงเรียนได้รับเงินอุดหนุนล่าช้า ได้เงินอุดหนุนในปริมาณน้อย **ด้านวัสดุอุปกรณ์** ภายในสำนักงานไม่เพียงพอ ขาดสภาพคล่องตัวเพราะไม่มีเงินงบประมาณจัดซื้อ ขาดการเตรียมการที่ดี นักเรียนที่ย้ายมาใหม่ไม่มีคอมพิวเตอร์ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ **ด้านการจัดการ** ขาดแคลนครู อาจารย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดแคลนครูเพราะการตัดอัตรการบรรจุครูใหม่และลูกจ้าง ทำให้มีครูใหม่มาทดแทนไม่เพียงพอ

๒. แนวคิดทฤษฎี และหลักธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัด คือแนวคิดการบริหารจัดการโรงเรียน เป็นบริบทที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้าน

การศึกษาเล่าเรียนให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่วนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียน ได้แก่ ทฤษฎีระบบเน้นการบริหารระบบ เป็นการสร้างประสิทธิภาพให้เกิดแก่องค์กร และการบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

๓. การบริหารจัดการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาตามหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วย **ด้านการบริหารวิชาการ** ผู้บริหารทำหน้าที่ในการกำกับดูแลบุคลากรภายในโรงเรียนให้มีการพัฒนาวิชาการเรียนการสอนให้ทันสมัย ตามหลักสูตร เน้นเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด **ด้านการบริหารงบประมาณ** ผู้บริหารกำกับดูแลเจ้าหน้าที่การเงินงบประมาณที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทั้งครู ลูกจ้าง เน้นการเบิก การจ่ายเงินตามอัตราที่กำหนด **ด้านการบริหารบุคคล** ผู้บริหารกำกับดูแลบุคลากรภายในโรงเรียนให้เป็นไปตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ **ด้านการบริหารทั่วไป** ผู้บริหารมีภาระหน้าที่บริหารโรงเรียน เช่น อาคารสถานที่ ชุมชนสัมพันธ์ การพัฒนาห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องคอมพิวเตอร์ และโต๊ะเก้าอี้เป็นต้น ให้พร้อมใช้งาน ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน กล่าวคือด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ **หลักนิติธรรม (Legality)** ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมการรณรงค์การเรียนรู้ ปณิธานจิตสำนึก ค่านิยมศิลปวัฒนธรรม **หลักคุณธรรม (Morality)** ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความเสมอต้นเสมอปลาย ยกย่องชมเชย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น **หลักความโปร่งใส (Transparency)** ผู้บริหารโรงเรียนมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน ตรงกับความเป็นจริง **หลักการมีส่วนร่วม (Participation)** ผู้บริหารมีความรักความผูกพัน ท่วมเทกับการทำงาน **หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)** ผู้บริหารติดตามผลการใช้งบประมาณทั้งในและนอกให้บรรลุวัตถุประสงค์ **หลักความคุ้มค่า (Value)** ผู้บริหารได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ บุคลากร การเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการอย่างประหยัด คุ้มค่ามากที่สุด ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน กล่าวคือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

Dissertation Title : The Management of Buddhist Charity Temple Schools According to the Principles of Good Governance

Researcher : Phraphisarnsuksakorn (Soodchai Yasodharo)

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Management)

Dissertation Supervisory Committee

: Phra Raphin Buddshisaro, B.A., M.A., Ph.D. (Buddhist Studies)

: Asst. Prof. Dr.Surapon Suyaprom B.A., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

Date of Graduation : March 1, 2016

ABSTRACT

The Objectives of this research were 1. To study the general context and management problems of monastery charity schools, 2. To study concepts, theories and the principles of good governance that were related to management of monastery charity schools and 3.To study the management of monastery charity schools according to the principles of good governance.

Methodology was mixed research methods between the qualitative and quantitative researches. The qualitative research collected data from documents and 18 key informants by in-depth-interview and from 9 experts participating in focus group discussion and analyzed data by descriptive interpretation. The quantitative research collected data from 242. Samples with questionnaires and analyzed data using descriptive and inferential statistics; frequency, percentile, mean and standard deviation.

Findings of the research were as follows:

1. General contexts and management problems of monastery charity schools were that; **personnel**: administrators and teachers lacked of vision in learning and teaching. Teachers had no expertise, lacking incentive to develop themselves and lacked skills in specific areas, **the budget problems**: Schools budget was not allocated in time and not sufficient, **equipment**: office equipment was limited and insufficient due to limited budget for procurement. It was not well prepared. New in-coming students did not have notebook computers and teachers did not have skill to use the notebook computers, **management**: teachers with basic

education background were limited due to new position adjudgement and not enough new teachers to replace the vacant positions.

2. Concepts, theories and principles of good governance that were related to the management of monastery charity schools that were to operate charity schools for children and youths were continuous operation that got support from all agencies concerned. The theories that related to the monastery charity schools were school management theory, system theory, emphasizing system management, and management according the principles of good governance that was to create the efficiency for the organizations consisting of the rules of laws, ethics, transparency, participation, responsibility and value for money.

3. Management of monastery charity School according the principles of Good governance included; **Academic Administration:** Administrators were responsible for the supervision of school personnel in development of advanced academic teaching according to curriculum set by the committee, **the budget administration:** Administrators supervised the payroll staff to expedite the payment for personnel including teachers and employees and to pay at the set rate, **personnel management:** Administrators supervised personnel within schools to meet the policy objectives, **general management:** School administrators had duties to the management of schools, including buildings community relations. Classroom development teaching materials and equipment computers, desks and chairs in ready-to-use condition. Data from the quantitative research indicated that the sample's opinions towards the monastery school management by overall; administration academics budget personnel management and general administration were at high level.

Management according to the principles of good governance included: **Legality** the rules of law: school administrators campaigned learning, sense of belonging, arts and culture, **Morality** ethics: administrators had good human relations optimistic faire dealing honoring others and listening to others **Transparency:** school administrators got to improve the information system to provide the accurate, current, corresponding to the reality, **Participation:** administrators had love and obligation and dedicating to the duty performance, **Responsibility** the primary

responsibility: administrators monitored the use of internal and external budget to meet the objectives, **Value** the value for money: administrators operated according to the objectives according to the objectives in the areas of personnel, accountant, materials from both qualitative and quantitative research. The materials and equipment were managed as value for money and worthwhile. Data from the quantitative research indicated that the samples' opinions towards the management of monastery charity schools in the areas of rules of laws, virtues, transparency, participation, cooperation, were at high level.